

JAAERVERSLAG

OPBRENGSTEN

SO DE BUITENHOF

2024-2025

Oktober 2025
E. de Groot
Psycholoog/kwaliteitsmedewerker

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
1.1	Algemeen.....	3
1.2	Leerlingpopulatie.....	3
1.3	Ondersteuningsbehoeften leerlingen.....	4
2.	Sociale competenties en veiligheid	4
3.	Cognitieve opbrengsten	6
3.1	Resultaten schoolverlaters	6
3.1.1	Cito eindresultaten	7
3.1.2	Doorstroomtoets	7
3.1.3	OPP, Route 8 en IQ	8
3.1.4	Leerrendementen	8
3.2	Resultaten overige leerlingen	9
4.	Prestatieanalyse so De Buitenhof	10
4.1	Inleiding.....	10
4.2	Resultaten so De Buitenhof	11
4.3	Conclusie en trends.....	13

1. Inleiding

1.1 Algemeen

So De Buitenhof is een school voor speciaal onderwijs aan kinderen tussen de 4 en 12 jaar, die vanwege ernstige sociaal-emotionele, ontwikkelings-, psychiatrische en/of gedragsproblematiek niet kunnen functioneren binnen het regulier basisonderwijs. Een aantal van deze kinderen krijgt behandeling in residentiële vorm en krijgt in de nabijheid van de behandellocatie onderwijs in nauwe afstemming met de behandelaar. De hoofdlocatie is gevestigd op de Kloosterkensweg in Heerlen.

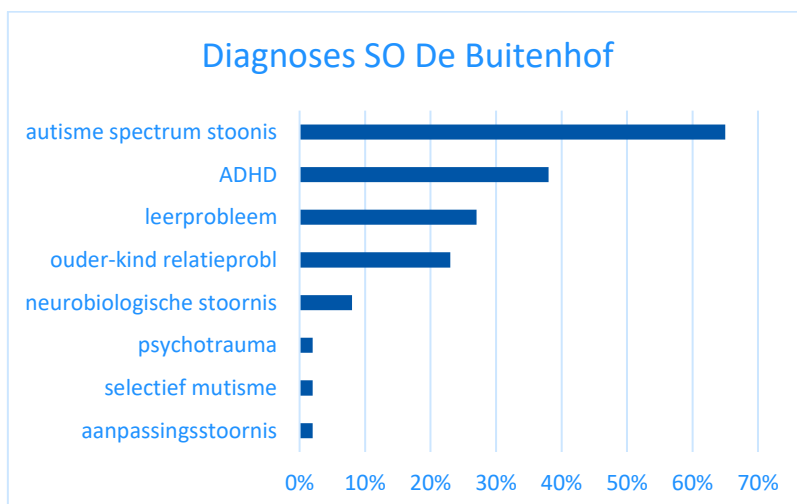
Uit populatieanalyse in november 2024 is gebleken dat de meeste leerlingen op de hoofdlocatie tussen 9 en 11 jaar oud zijn (40%) en de meeste leerlingen (60%) afkomstig zijn uit regio Parkstad (60%), waarvan de helft uit gemeente Heerlen. Het meest gevolgde didactische programma is momenteel groep 7 (20%).

De laatste jaren ziet men een toename in complexiteit van de doelgroep. Tevens is de daling van het aantal leerlingen gestopt en is er nu sprake van een tegengestelde trend. Met name in de onderbouwgroepen is er beduidend meer instroom dan afgelopen jaren. De wisselende ontwikkelingen maken het noodzakelijk om steeds het didactische aanbod en pedagogisch handelen aan te passen.

In dit jaarverslag worden eerst in hoofdstuk 2 de sociaal-emotionele opbrengsten behandeld van alle zittende leerlingen. Vervolgens komen in hoofdstuk 3 de cognitieve opbrengsten aan bod van de M- meting van Cito en de doorstroomtoets.

1.2 Leerlingpopulatie

Zoals hierboven al beschreven zijn alle leerlingen geplaatst vanwege sociaal-emotionele, psychiatrische en/of gedragsproblematiek, waardoor ze binnen het regulier onderwijs niet voldoende kunnen functioneren en ondersteund kunnen worden. Vaak is er aan deze problematiek een diagnose onderliggend; bij 66% van onze leerlingen is er een diagnose gesteld en/of bekend. Met name in de kleutergroepen en groep 3 ontbreekt in de meeste gevallen nog een diagnose omdat men deze vanwege de jonge leeftijd nog niet heeft kunnen vaststellen. De meest voorkomende diagnose op SO De Buitenhof is autisme spectrum stoornis; dit komt voor bij 65% van de leerlingen waarbij een diagnose bekend is. Daarnaast worden ADHD (38%), leerproblemen (27%) en ouder-kindrelatieprobleem (23%) vaak vastgesteld.

Bij 88% van onze leerlingen zijn ook intelligentiegegevens bekend. De meeste leerlingen hebben cognitieve capaciteiten van gemiddeld niveau (60%). Daarnaast komen laaggemiddeld (21%) en hooggemiddeld (11%) het meest voor. Een belangrijke aanvulling is dat bij veel leerlingen sprake is van leerproblemen (bijv. dyslexie) en disharmonische intelligentieprofielen. Dat betekent dat bij het interpreteren van het totale IQ- cijfer altijd het betrouwbaarheidsinterval in acht moet worden genomen en bij grote verschillen tussen en binnen de indexen een grondige analyse op index of subtest niveau noodzakelijk is. Voor het onderwijs betekent dit dat leerlingen extra begeleiding en een op maat aangepast leerprofiel en programma nodig hebben, hetgeen ze ook wordt geboden op SO De Buitenhof. Desondanks kan het voorkomen dat vanwege cognitieve problemen in combinatie met andere problematiek een ander leerprofiel of niveau dan verwacht op basis van het totale IQ meer passend is bij de talenten en ontwikkeling van de leerling. Uiteraard wordt dit proces zorgvuldig besproken en geëvalueerd met ouders/betrokkenen.

1.3 Ondersteuningsbehoeften leerlingen

Leerlingen van SO De Buitenhof hebben behoefte aan extra ondersteuning om te kunnen functioneren in het onderwijs en zich didactisch en sociaal-emotioneel gezien te kunnen blijven ontwikkelen. Hierin maken we onderscheid tussen het aanbod basisondersteuning, dat voor vrijwel al onze leerlingen geldt en extra ondersteuning. Deze laatste vorm bestaat uit meer individuele ondersteuningsbehoeften die leerlingsspecifiek zijn en waarvoor maatwerk nodig is. Deze ondersteuningsbehoeften staan beschreven in het ontwikkelingsperspectief van de leerling.

Uit een enquête die in december 2024 is uitgezet onder de leerkrachten van SO De Buitenhof komen de volgende ondersteuningsbehoeften op niveau basisondersteuning naar voren:

t.b.v. Cognitief/executieve functies:

Extra verwerkingstijd, prikkelarme ruimte, visualiseren, rust en structuur, lesstof opdelen en opdrachten aanpassen naar het niveau van leerlingen. Lesstof ondertitelen, verduidelijken en visueel maken, verlengde instructie.

t.b.v. sociaal-emotionele ontwikkeling:

Modelleren, op maat aanpassen lesstof en -rooster wanneer volgen didactische jaarplanner (even) niet mogelijk is, voorstructureren van onbekende, afwijkende en nieuwe situaties (ook toetsen) vanwege beperkte flexibiliteit, succeservaringen laten opdoen om zelfvertrouwen te vergroten. Eén-op-een begeleiding bij specifieke vakken, meer individueel werken, overslaan of vereenvoudigen moeilijke opdrachten

2. Sociale competenties en veiligheid

De sociale competenties en veiligheidsbeleving wordt minimaal eenmaal per schooljaar gemonitord met behulp van het Leerling in Beeld volgsysteem van Cito. In onderstaande tabel zijn de resultaten van de afgelopen meting te zien:

	signaalscores %	Domeinen leerlingvragenlijst									Domeinen leerling en leerkracht						Leerkracht		
		Veilige leeromg		soc zelfbeeld		cognitief zelfbeeld		schoolbeleving		sociale veiligheid		pro-sociaal gedrag		afwezig pestgedrag		gedrag in les		zelfvertrouwen	
jaargroep 3	leerling																		
L2 n=11	leerkracht										55	18	27	64	55	36	36	9	
jaargroep 4	leerling	0	11	0	11	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	
L3 n=9lk/1ll	leerkracht										56	33	22	56	0	78	45	33	
jaargroep 5	leerling	15	8	15	15	15	23	8	15	15	15	23	23	22	8	23	15		
L4 n=13	leerkracht										23	46	31	23	16	38	23	69	
jaargroep 6	leerling	11	33	56	11	23	33	23	44	12	44	11	22	0	11	0	44		
L5/L4 n=9	leerkracht										34	33	12	44	0	78	11	33	
jaargroep 7	leerling	15	8	15	15	15	23	8	15	15	15	23	23	22	8	23	15		
L7/L8/L5 n=22	leerkracht										23	46	22	31	23	16	23	69	
jaargroep 8	leerling	0	100	0	50	0	50	0	0	0	0	50	0	50	50	50			
L8 *n=2	leerkracht										0	50	0	0	0	50	0	0	

Legenda

	let op mij (landelijke norm max. 15%)
	let extra op mij (landelijke norm max. 5%)
	score die positief opvalt/onder landelijke norm valt
	score die negatief opvalt/ruim boven landelijke norm valt

De landelijke norm, gebaseerd op regulier onderwijs, is dat 80% van de groep "goed" functioneert en max. 20% een signaalscore en extra aandacht nodig heeft. Het is duidelijk dat we deze normen in het grootste deel van de gevallen niet halen, mede vanwege de so-setting. Daarom willen we eigen streefdoelen stellen. Daarvoor is het noodzakelijk dat we nog meer data verzamelen. De twee afnamemomenten die we tot nu toe achter de rug hebben is nog te weinig om realistische streefdoelen te stellen. Daarom blijven we vooralsnog sturen op de speerpunten die vanuit de ZIEN!PO naar voren kwamen (autonomie en sociale flexibiliteit). Na de afname van komend schooljaar in okt/nov verwachten wij wel realistische streefdoelen passend bij onze populatie te kunnen stellen.

Klas L2 (jaargroep 3) valt op door veel negatieve scores. Omdat het om groep 3 leerlingen gaat wordt de vragenlijst alleen door de leerkracht ingevuld. Het is belangrijk te checken of:

-problemen van deze groep bekend en herkenbaar zijn voor leerkracht(en) en begeleidings-team

-er al interventies op zijn gezet en zo ja, welke (effecten)?

In jaargroep 6 (L5 4n L4) wordt door leerlingen gemiddeld een laag sociaal zelfbeeld gerapporteerd. Ook bij de overige domeinen zijn er redelijk veel signaalscores en de leerkracht rapporteert veel problemen met het gedrag in de les. Leerlingen zien dit deels ook. Wederom gelden bovenstaande aanbevelingen.

Jaargroep 7 (combinatie van L7, L8 en 1 leerling van L5) scoort over de hele linie relatief positief, hoewel zelfs in deze klassen bij geen enkel domein aan de landelijke norm voor signaalscores wordt voldaan (max. 20%).

De enige (negatieve) uitzondering is domein zelfvertrouwen (let op mij: 69%). Dit domein wordt alleen in de leerkrachtvragenlijst uitgevraagd. Het meest logische vergelijkbare domein bij de leerlingvragenlijst is sociaal en cognitief zelfbeeld, waarbij de laatste in deze jaargroep wel wat hoger scoort maar niet vergelijkbaar met de leerkrachtscore.

-Zijn er maatregelen/interventies die een rol hebben gespeeld in de positieve scores?

-Wat kan eventueel worden overgenomen door andere klassen?

-Wat is de reden voor hoge score zelfvertrouwen en welke interventie is passend?

Leerkrachten geven bij het bespreken aan dat ze vragen hebben over de betrouwbaarheid en validiteit van de scores. Ze geven aan dat leerlingen de vragen vaak niet begrijpen en daardoor een verkeerd antwoord kiezen. Ook leerkrachten weten vaak niet hoe de vragen moeten worden geïnterpreteerd. In de eerste helft van 2025-2026 vindt er een scholing vanuit Cito Leerling in Beeld plaats, waarin de vragen van de leerkrachten zullen worden meegenomen.

3. Cognitieve opbrengsten

De tussentijdse cognitieve opbrengsten worden geduid middels de Cito M- toetsen en in het geval van de schoolverlaters ook de resultaten van de doorstroomtoets (Route 8) en de laatste Cito M- afname.

3.1 Resultaten schoolverlaters

Zie onderstaande tabel voor de algemene resultaten van de schoolverlaters van de afgelopen vier schooljaren. Dit schooljaar zijn er bij de SO-afdeling op de hoofdlocatie 18 schoolverlaters. Eén van deze leerlingen is pas sinds februari gestart, deze wordt niet meegenomen in de analyse. Ook dit schooljaar zijn de opbrengstgegevens redelijk constant vergeleken met voorgaande jaren; de gemiddelde verblijfsduur is iets toegenomen, mogelijk door 3 leerlingen die meer dan 6 schooljaren onderwijs hebben gevolgd op De Buitenhof.

Schooljaar	21-22	22-23	23-24	24-25
Aantal schoolverlaters	27	16	15	17
Start leeftijd	8,8	9,0	9,5	9,1
Verblijfsduur jaren	3,6	3,0	3,0	4,0
Verblijf < 2 jaar %	37	25	40	35
Leerachterstand start mnd	9	17	13	11

Leerachterstand >1 jr. %	40	66	60	53
Startniveau	E4	M4	B5	B5

Tabel 3.1 Trends in populatie schoolverlaters

3.1.1 Cito eindresultaten

De **didactische streefdoelen** voor Nederlandse taal en rekenen-wiskunde zijn beide behaald (>75% heeft eindniveau behorende bij leerprofiel behaald). Bij Nederlandse taal werd door **94%** het streefniveau behaald, bij rekenen-wiskunde **76%**.

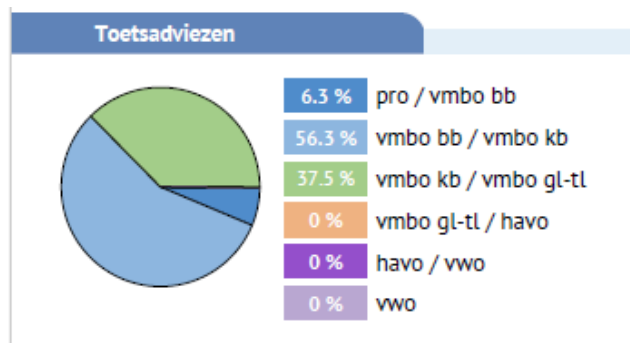
De resultaten op de laatste Cito M afname van de schoolverlaters waren als volgt:

Cito eindtoets	rek/wis	spelling nww	spelling ww	begrijpend lezen
funct. niveau	M6	B7	E6	M6

Tabel 3.2 Resultaten laatste Cito-meting (nov. 2024 of jan. 2025)

3.1.2 Doorstroomtoets

De resultaten op de doorstroomtoets waren als volgt:

Grafiek 3.1 Toetsadviezen doorstroomtoets 2025

	<1F	1F	2F
Leesvh 2025	6,3%	56,3%	37,5%
Leesvh 2024	30%	40%	30%
Taalvrd 2025	0%	100%	0%
Taalvrd 2024	30%	50%	20%
Rekenvrd 2025	50%	50%	0%
Rekenvrd 2024	50%	40%	10%

Tabel 3.3 Percentage leerlingen per behaald referentieniveau

Ten opzichte van 2024 is het percentage leerlingen dat bij leesvaardigheid en taalverzorging het 1F niveau niet heeft behaald fors gedaald (groene arcering). Bij rekenen is dit niet het

geval; 50% behaalt het 1F niveau niet (donker oranje arcering). De resultaten wijken behoorlijk af van de landelijke gemiddelden en signaleringswaarden voor regulier basisonderwijs (voor speciaal onderwijs zijn er geen signaleringswaarden). Deze zijn namelijk als volgt: signaleringswaarde **85% 1F/56% 2F of 1S**, landelijk gem. **97% 1F/67% 2F/1S**. Deze resultaten zijn met de teamleider besproken en zullen worden meegenomen in het jaarplan van 25-26 en in de ontwikkelplannen van de regiegroepen basisvaardigheden.

3.1.3 OPP, Route 8 en IQ

In onderstaande tabel worden uitstroomniveau volgens OPP, schooladviezen Route 8 en cognitieve capaciteiten van de schoolverlaters tegen elkaar afgezet. Zo behaalt bijvoorbeeld 41% van de schoolverlaters een Route 8 advies dat lager ligt dan op basis van het IQ verwacht zou worden en is het uitstroomniveau in het OPP in 35% van de gevallen lager dan op basis van het IQ zou worden verwacht. Het uitstroomniveau en het Route 8 advies komen in 88% van de gevallen overeen, wat maakt dat IQ bij onze leerlingpopulatie mogelijk de minst voorspellende waarde heeft.

	<	=	>
Route 8 vs IQ	41%	59%	0%
OPP vs Route 8	6%	88%	6%
OPP vs IQ	35%	65%	0%

Tabel 3.4 Matrix OPP, Route 8 en IQ

3.1.4 Leerrendementen

- De te behalen leerwinst wordt berekend door bij het didactisch startniveau het aantal didactische maanden tot de CITO eindafname op te tellen. De gemiddelde te behalen leerwinst komt dan op 29 didactische maanden.
- De totale daadwerkelijk behaalde leerwinst wordt berekend door van het behaalde niveau bij de CITO eindafname het didactisch startniveau af te trekken. De gemiddelde behaalde leerwinst komt daarmee op 18 didactische maanden.
- Het verschil tussen de daadwerkelijk behaalde leerwinst en de te behalen leerwinst is 11 didactische maanden.

Hypothetische situatie wanneer leerling in het regulier basisonderwijs was gebleven:

De gemiddelde te behalen leerwinst is eveneens 29 didactische maanden.

De gemiddelde verwachte leerwinst binnen regulier basisonderwijs is 15 didactische maanden.

Het verschil komt dan op 14 didactische maanden.

De (hypothetische) winst van plaatsing op SO De Buitenhof is daarmee (minimaal) 3 didactische maanden.

Dit schooljaar is het gemiddelde leerrendement van de schoolverlaters wat lager dan andere jaren. Een belangrijke oorzaak is dat maar liefst 4 leerlingen (24%) pas in het laatste schooljaar voor uitstroom zijn gestart, waardoor ze slechts enkele maanden onderwijs hebben gehad op so De Buitenhof voorafgaand aan de laatste Cito-M toets. Vaak is er bij deze leerlingen ook nog sprake van een opbouw van onderwijsuren, waardoor de bijdrage van De Buitenhof aan deze resultaten nihil is. Verreweg de meeste leerlingen starten op de Buitenhof met een fikse leerachterstand. Doordat leerlingen vaak pas in de bovenbouw instromen is er weinig tijd om de ontwikkeling te stabiliseren en de leerachterstanden in te halen. Toch lukt het de gemiddelde leerachterstand bij uitstroom niet verder op te laten lopen, terwijl deze

naar verwachting wel was opgelopen wanneer de leerlingen in het regulier basisonderwijs waren gebleven.

Continue factoren (factoren die meerdere schooljaren achter elkaar aan de orde zijn):

- Leerlingen verblijven gemiddeld zo'n 3 tot 3,5 jaren op so De Buitenhof.
- Leerlingen startten tot 2 jaar geleden meestal met een gemiddelde leerachterstand van rond de 9 didactische maanden. Hierin zit veel variatie. Minimaal de helft van de leerlingen heeft een leerachterstand van een jaar of meer. Sinds twee schooljaren is de leerachterstand bij start opgelopen.
- Ongeveer de helft van de schoolverlaters was ouder dan 10 jaar bij start.
- Leerlingen stromen vaak uit naar een niveau dat overeenkomt met hun OPP verwachting, maar boven het Route 8 advies ligt → deze geldt in 24-25 niet; 1 leerling stroomt uit naar een hoger niveau en 1 leerling naar een lager niveau. Zie voor meer gegevens paragraaf 3.1.3.

3.2 Resultaten overige leerlingen

In onderstaande tabel zijn de didactische schoolopbrengsten van de overige, niet schoolverlatende, leerlingen weergegeven door middel van de Cito-M resultaten.

Schoolopbrengsten M-toetsen SO De Buitenhof 24-25				
gemiddeld...	RW	SP/TV	TBL	TV-SPww
toetsniveau DM	27	28	28	45
behaald niveau DM	24	25	26	41
achterstand DM	3	3	2	4
rendement %*	94	93	92	90

Tabel 3.5

Gemiddelde opbrengsten per jaargroep					
toets	toets DL	v-score	DLE	tov OPP	rendement
M3	5	187	8,3	+3,3	166%
M4	15	165	12,7	-2,3	85%
M5	25	201	23	-1,4	94%
M6	35	218	27	-6,8	80%
M7	45	238	43,8	-1,1	98%

Tabel 3.6

4. Prestatieanalyse so De Buitenhof

4.1 Inleiding

Elk jaar vraagt de onderwijsinspectie scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs de opbrengstgegevens aan te leveren. De inspectie gebruikt de data bij de monitoring van de onderwijskwaliteit en het detecteren van risico's. In het Onderzoekskader 2017 dat vanaf 1 augustus 2017 van kracht is, presenteert de onderwijsinspectie deze jaarlijkse risicodetectie als de 'jaarlijkse prestatieanalyse'. De prestatie betreft de onderwijskwaliteit en het financieel beheer. De analyse geeft antwoord op de vraag 'laten de prestaties van het bestuur en haar school/scholen risico's zien die nadere analyse vergen?' Bij een vermoeden van risico's, voert de onderwijsinspectie een expertanalyse uit. Besturen worden op de hoogte gesteld van de uitkomst van de prestatieanalyse.

De verplichting tot het aanleveren van opbrengstgegevens geldt niet voor scholen die een gezamenlijk aanbod met een zorgpartner bieden, omdat de indicatoren niet dekkend of passend genoeg zijn om een beeld te krijgen van de prestaties van deze type scholen. Dat betekent zodoende dat de inspectie geen opbrengsten opvraagt voor onze IZEO- en MiXX locaties en ook geen risico's detecteert door middel van een prestatieanalyse. Hierin zal op korte termijn ook geen verandering optreden. Ondanks dat voert Alterius deze analyse zelf wel uit, om de opbrengsten te kunnen vergelijken met andere locaties binnen de stichting en af te kunnen zetten tegen een landelijke benchmark (zij het van "reguliere" vso's).

Binnen Alterius wordt de analyse ook gebruikt om per indicator te onderzoeken hoe onze scholen presteren ten opzichte van de landelijke gemiddeldes voor (v)so, waarna we een mening vormen over onze prestatie en indien nodig een ambitie stellen om de betreffende indicator te verbeteren. Omdat de landelijke scores ten tijde van het uitvoeren van deze prestatieanalyse nog niet bekend zijn voor het betreffende schooljaar worden de normen van het voorgaande schooljaar (2022-2023) gebruikt.

Eerdere jaren werden scholen onderscheiden in twee referentiegroepen, waarbij de percentages uitgestroomde leerlingen met een IQ boven of onder de 70 bepalend was. Omdat uit onderzoek van de inspectie is gebleken dat verschillen in uitstroombatronen voornamelijk te verklaren zijn door de leerlingpopulatie van de scholen worden de scholen vanaf 2023 onderscheiden in 6 clusters op basis van de ondersteuningsbehoeften van het merendeel van de leerlingenpopulatie op school. Deze ondersteuningsbehoeften worden jaarlijks aangegeven in de vragenlijst uitstroombgegevens en komen voort uit de mogelijkheden die in het Register Instellingen Onderwijs (RIO) opgegeven kunnen worden als doelgroepenonderwijsvormen. Door deze aanpassing is de indicator 'IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau' komen te vervallen. Nieuw is de indicator 'Beoogd in relatie tot behaald uitstroomniveau'. Door de verandering in de vergelijkingsgroep en de verandering van indicator kan niet alle data één-op-één vergeleken worden.

Uitgangspunten prestatieanalyse 2023-2024

Bepaling van de schoolgroep

Afhankelijk van de geselecteerde ondersteuningsbehoefte(n) worden de scholen ingedeeld in één van de zes types:

- Cluster 1: communicatie – visuele beperkingen, visueel meervoudig beperkt
- Cluster 2: communicatie – doofheid, slechthorendheid
- Cluster 2+EMB: communicatie – doofblindheid, doof meervoudig beperkt, slechthorend meervoudig beperkt
- Cluster 3: fysiek en/of medische situatie
- Cluster 4: sociaal emotioneel ontwikkelen
- Cluster 3/4: leren en ontwikkelen, combinaties van fysiek of medische situatie en sociaal emotioneel ontwikkelen.

So De Buitenhof valt onder Cluster 4.

De indicatoren

Op basis van de vragenlijst opbrengsten worden er 5 indicatoren gemaakt voor de prestatie-analyse (V)SO.

1. Behaald uitstroomniveau op school conform ontwikkelingsperspectief;
2. Beoogd in relatie tot behaald uitstroomniveau op school (m.i.v. 2023);
3. Plaatsbestendiging;
4. Tussentijdse uitstroom;
5. Behaald uitstroomniveau regulier onderwijs.

Alleen de leerlingen die langer dan 6 weken stonden ingeschreven op school en worden meegenomen in deze analyse.

Risico

We hanteren de grenzen per indicator die uit de vragenlijst uitstroomgegevens worden bepaald op basis van de beschikbare informatie van alle scholen per cluster. Per indicator is er een rangorde van waarden gemaakt en wordt er getoond bij welke score respectievelijk 25%, 50% of 75% van de scholen kan worden onderscheiden. Bijvoorbeeld: als het 75e percentiel op de score 83% ligt, dan betekent dat 75% van de scholen in dit cluster een score van 83% of lager heeft. De percentiellijnen geven geen ondergrens, signaleringswaarde of minimum weer, maar zijn bedoeld om de positie van de school ten opzichte van andere vergelijkbare scholen weer te geven.

4.2 Resultaten so De Buitenhof

Hieronder volgen de prestatie-indicatoren met daarbij uitleg en resultaten van so De Buitenhof van de niet- residentiële schoolverlaters in 2023-2024.

Behaald uitstroomniveau conform ontwikkelingsperspectief

Bij uitstroom op school conform het niveau van het ontwikkelingsperspectief gaat het vanaf 2021-2022 om het uitstroomniveau waarop de school de leerling heeft gebracht ten opzichte van het verwachte uitstroomniveau dat is vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief (OPP). Het gaat daarbij om het verwachte niveau dat is opgenomen in het ontwikkelingsperspectief bij de start van het schooljaar van uitstroom. Indien een leerling nog niet op school zat bij de start van het schooljaar, is er gekeken naar het verwachte niveau in het opgestelde OPP bij binnenkomst. Er wordt alleen gekeken naar de einduitstroom.

Bij so De Buitenhof waren er in 2024-2025 17 einduitstromers. Daarvan heeft 100% het uitstroomniveau volgens OPP behaald. Dit percentage ligt in percentiel 75-100 vergeleken met de andere so's in Nederland.

uitstroom = OPP	0-25	25-50	50-75	75-100
Cluster 4	0	75	85,2	92,6

Beoogd in relatie tot behaald einduitstroomniveau

Deze indicator is een verdieping van de indicator 'Behaald uitstroomniveau op school conform OPP'. Er worden punten toegekend aan het beoogde uitstroomniveau en het behaalde uitstroomniveau en daarmee wordt het OPP-verschilpunt berekend per leerling. Voor deze indicator geldt dat een zo laag mogelijk verschilpunt gewenst is.

Beoogd niveau	Punten	Behaald niveau	Punten	OPP	Aantal leerlingen	Verschilpunt
vo gt	10	vo gt	10	op	1	0
vso bk	8,5	vso bk	8,5	op	14	0
vso gt	10	vso gt	10	op	2	0
Totaal					17	0

Zoals uit bovenstaande tabel kan worden opgemaakt stroomden van cohort 2024-2025 17 leerlingen uit (einduitstroom). Deze leerlingen zijn allemaal uitgestroomd op het niveau zoals beoogd in het OPP van het jaar van uitstroom, waardoor het gemiddelde OPP verschilpunt op 0 uitkomt. Dat valt in percentiel 0-50 vergeleken met de andere so Cluster 4 scholen; in dit geval is een laag verschilpunt en dus ook een laag percentiel gunstig.

beoogd i.r.t. behaald	0-25	25-50	50-75	75-100
Cluster 4	0	0	0,14	0,30

Plaatsbestendinging

Bij de bestendinging gaat het om de vraag of leerlingen die in het schooljaar 2023-2024 zijn uitgestroomd op 1 oktober 2025 nog steeds op een uitstroombestemming van hetzelfde niveau verblijven. Het percentage leerlingen waarbij dit aan de orde is, is bepalend voor deze indicator. Het gaat hierbij om zowel de tussentijdse uitstroom als de einduitstroom. Op het moment van schrijven zijn de bestendingsgegevens nog niet verzameld; deze informatie zal in december 2025 worden toegevoegd aan deze rapportage.

De bestendinging van de in 2022-2023 uitgestroomde leerlingen was 100%. Dat viel in percentiel 75-100 vergeleken met andere so- scholen. Voorheen was de bestendinging ook vaak 100%. Onze ambitie was ambitieuzer te durven zijn bij het bepalen van het uitstroomniveau, wat mogelijk tot gevolg heeft dat het bestendingspercentage zakt. Het jaar daarvoor was dit ook het geval, de bestendinging van 2021-2022 was 81%. Dit werd voor een groot deel veroorzaakt door de schakeltrajecten/syntheseklassen met het regulier vo, waardoor een aantal leerlingen kon overstappen naar een hoger niveau. Dit effect is dit schooljaar achterhaald, omdat er nu al eerder in het traject van de leerling binnen de so rekening wordt gehouden met deze mogelijkheden. Het doel om ambitieuzer te zijn in het bepalen van uitstroomniveau is daarmee toch behaald, maar dient wel onder de aandacht te blijven.

Tussentijdse uitstroom

Bij de tussentijdse uitstroom gaat het om het percentage uitstroom naar regulier onderwijs ten opzichte van het percentage uitstroom naar speciaal onderwijs.

In 2024-2025 waren er 5 tussentijdse uitstromers. Daarvan gingen er 3 naar regulier (s)bo en 2 naar so, wat neerkomt op een percentage van 60% tussentijdse uitstroom naar regulier

basisonderwijs. Dit percentage ligt in percentiel 50-75 en is zodoende hoger dan minimaal de helft van de andere so's in Nederland.

tussentijdse uitstroom	0-25	25-50	50-75	75-100
Cluster 4	0	20	37,9	55,6

Behaald uitstroomniveau vervolgonderwijs (einduitstroom)

Bij deze indicator gaat het om de verhouding tussen het percentage leerlingen van het cohort dat uitstroomt naar vervolgonderwijs ten opzichte van het percentage dat uitstroomt naar arbeid. Het percentage uitstroom naar vervolgonderwijs is bij deze indicator bepalend.

Uitgestroomd in schooljaar 2024-2025	Aantal leerlingen
Naar regulier voortgezet onderwijs	1
Naar speciaal voortgezet onderwijs	16
Totaal	16

Het percentage leerlingen dat in schooljaar 2023-2024 naar regulier voortgezet onderwijs is uitgestroomd is 6,3% en daarmee lager dan minimaal 75% van de andere so's in Nederland.

uitstroom regulier vo	0-25	25-50	50-75	75-100
Cluster 4	0	7,4	13,8	33,3

Los van dat we zien dat de problematiek van de leerlingpopulatie verzwaart en verdicht is het belangrijk om ambitieus te blijven en zorgvuldig te overwegen of een leerling kan doorstromen naar het regulier voortgezet onderwijs. Uit ervaring blijkt echter de stap van basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs tegelijk met de stap van speciaal naar regulier onderwijs veel te groot voor onze leerlingpopulatie. De ontwikkelingen die inclusief onderwijs bevorderen hebben nog meer tijd nodig om in de praktijk zichtbaar en haalbaar te zijn.

4.3 Conclusie en trends

Onderstaande tabel geeft de resultaten van de prestatieanalyse van de afgelopen vier schooljaren weer.

Indicator	21-22		22-23		23-24*		24-25*	
1. Einduitstroom	0-25	0% regulier vo	25-50	6,25% regulier vo	50-75	25% regulier vo	0-25	6,3% reg
2. Bestemming-IQ	0-25	9,33-5,48=3,85	75-100	8,55-4,25=4,3	n.v.t.		n.v.t.	

3. Bestendinging*	75-100	100%	25-50	81%	75-100	100%		nog niet bekend
4. Tussentijds uit	50-75	n.v.t.	25-50	0% regulier bao	50-75	25% regulier bao	75-100	55,6% regulier bao
5. Uitstroom= OPP	0-25	0% regulier vo	75- 100	100%	75-100	100%	75-100	100%

Opvallend is dat de einduitstroom naar regulier vo ten opzichte van afgelopen schooljaar is gedaald. Hierboven is al uitgelegd welke factoren hierin een rol hebben gespeeld (verzwaring problematiek, inclusief onderwijs dat nog moet doorontwikkelen). Daarnaast is te zien dat de tussentijdse uitstroom wel fiks is gestegen. Hoewel de aantallen zeer klein zijn (5 waarvan 1 naar het buitenland) en er dus voorzichtigheid is geboden met het trekken van conclusies, zou dit een voorzichtig effect kunnen zijn van ontwikkelingen m.b.t. inclusie en anderzijds met het ambitieuzer zijn in het voorbereiden van leerlingen op een terugstroom naar het regulier basisonderwijs.